

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudkyň Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Martiny Kůchlerové, Ph.D., ve věci

žalobce: **M. H.**
zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem AK Čechovský &
Václavek, s. r. o.
se sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 9. 2025, čj. MV-139407-4/SO-2025,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 25. 9. 2025, čj. MV-139407-4/SO-2025, se zrušuje a věc se jí vrací k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 21.404 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí k rukám jeho zástupce.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 23. 7. 2025, čj. OAM-32099-11/CD-2025, (dále také jen „správní orgán I. stupně“), ve

spojení s opravným rozhodnutím ze dne 14. 8. 2025, čj. OAM-32099-14/CD-2025, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o vydání cizineckého pasu pro nesplnění podmínek uvedených v § 113 odst. 6 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

II. Shrnutí žalobních bodů

2. Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání zákonnosti shora uvedeného rozhodnutí a navrhl jeho zrušení a vrácení věci žalované k dalšímu řízení. Současně požadoval přiznání náhrady nákladů řízení. Má zato, že závěr správních orgánů pramení z nesprávné aplikace ustanovení § 113 odst. 6 písm. a) zákona o pobytu cizinců na jeho případ a že rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo z důvodu nesprávné aplikace zákonného ustanovení vydáno v rozporu s ustanovením § 2 odst. 1 správního řádu, proto jej měla žalovaná zrušit.
3. V prvním žalobním bodě žalobce namítl nedostatečně zjištěný skutkový stav. Uvedl, že část správním orgánem I. stupně shromážděných materiálů je z roku 2022, tedy z doby před ázerbájdžánskou ofenzívou. Nejnovější zpráva týkající se stavu armády je z 19. 6. 2023, tedy z doby cca čtvrt roku před počátkem ofenzivy, která začala 19. 9. 2023. Je přitom nepochybné, že pozemní invaze cizím státem výrazným způsobem změní poměry v armádě a přístup k výcviku branců, a změní se také důraz kladený na plnění branné povinnosti. Tyto faktory tak mohou přispět ke zhoršení znepokojujících zpráv týkající se šikany a nebojových úmrtí v armádě, které jsou součástí spisového materiálu.
4. Dle žalobce jsou ve spisovém materiálu obsaženy toliko obecné zprávy o zemi původu a o branné povinnosti, které však nejsou dostačující. Podobný přístup správních orgánů byl již v minulosti soudy opakovaně odmítnut, neboť postrádá potřebnou míru individualizace. K tomu poukázal na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 27. 6. 2022, čj. 55 A 15/2022-38, který takovýto postup označuje za nedostatečný. Žalobce uvedl, že v jeho případě není rozhodující to, že žádal v České republice o mezinárodní ochranu, ale to, jaký vliv by mohlo mít dřívější působení jeho matky na to, že se stane terčem jednání porušujícího čl. 2 nebo 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. K tomuto si správní orgán žádné informace neobstaral a ani se o to nepokusil.
5. Ve druhém žalobním bodě žalobce vytýká správním orgánům nesprávné právní posouzení. Zdůraznil, že se primárně obává toho, že by mohl čelit šikaně, případně mít problémy z důvodu problémů, kterým prokazatelně čelila jeho matka (a které uznalo Ministerstvo vnitra v azylovém řízení, byť azyl udělen nebyl). Armáda je přitom prostředím, do kterého není zvenku vidět (potvrzují i ve spisu nashromážděné zprávy), pročež se jeví jako ideálním prostředím pro odplatu či pro šikanu ze strany sympatizantů předchozího režimu. Nestačí tak pouhé konstatování, že žalobci ani jeho rodině nebyl azyl udělen. V případě, kdy i v azylovém řízení bylo konstatováno, že existuje určité nebezpečí, i když nedosahuje intenzity pronásledování, je třeba se touto okolností zabývat v kontextu s dalšími skutečnostmi.
6. Dle žalobce nelze poukázat na obecnou legitimitu branné povinnosti nebo obecnou možnost náhradní vojenské služby. Je nutné se v rámci správního řízení zabývat tím, zdali z důvodu poměrů v armádě a mezi branci skutečně nehrozí nebezpečí újmy na životě, zdraví či zdali nehrozí ponižující zacházení. Ve spisovém materiálu je přitom z dostupných

zpráv zjištěno, že v Arménské armádě dochází k šikaně i většímu počtu nebojových úmrtí branců, přičemž tyto nejsou oficiálně vysvětleny ani komentovány ze strany Arménské armády a lidskoprávním organizacím nejsou poskytovány informace. To potvrzuje i rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 27. 6. 2022, čj. 55 A 15/2022-38, který se zabýval aktualitou materiálů obstaraných správním orgánem v obdobném případě.

7. Jako neurčité působí dle žalobce i konstatování, že v „proti případnému nevhodnému zacházení v armádě existují oficiální mechanismy, kterých může každý branec využít“. Tato informace má svůj původ v informaci ZÚ v Jerevanu, která však sama obsahuje údaje o tom, že systém ochrany často selhává a že navíc není možné zvenčí funkčnost systému ověřit. Odpověď na otázku, zdali by taková možnost byla dostupná přímo žalobci, chybí. V této souvislosti poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2021, čj. 5 Azs 19/2020-45, s tím, že branná povinnost v Arménii je známá svým tvrdým přístupem k odpíračům vojenské služby. To shledal i Evropský soud lidská práva ve věci Adyan a ostatní proti Arménii (stížnost č. 75604/11), v níž uzavřel, že možnosti náhradního výkonu vojenské služby jsou konstruovány tak, aby případné odpírače vojenské služby od jejich využití co nejvíce odradily svou délkou. Pakliže Arménie takto nekompromisně postupuje proti osobám, které uplatňují tzv. výhradu svědomí, je zřejmé, že o moc lépe by nebylo zacházeno ani s žalobcem, jehož důvody pro odepření vojenské služby vyvěrají z jeho dlouhodobého pobytu mimo Arménii, nízkému až žádnému kulturnímu začlenění a problémům jeho matky.

III. Vyjádření žalované k žalobě

8. V písemném vyjádření k žalobě žalovaná odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhla zamítnutí žaloby. Dle jejího názoru splňuje napadené rozhodnutí všechny požadavky, které správní řád v ustanovení § 68 odst. 3 stanoví pro odůvodnění rozhodnutí. Žalovaná je přesvědčena, že žádost žalobce byla posouzena správně a v souladu se zákonem.
9. Žalovaná uvedla, že žádost žalobce byla zamítnuta z důvodu, že v řízení neprokázal, že si nemůže cestovní doklad opatřit nezávisle na své vůli. Z jeho žádosti o vydání cizineckého pasu vyplývá, že důvodem jejího podání je skutečnost, že v Arménské republice nevykonával vojenskou službu, že od roku 2016 ve své vlasti již nepobývá, zmínil i aktuální bezpečnostní situaci v Arménské republice, jakožto i situaci v arménské armádě.
10. Žalovaná zopakovala, že v napadeném rozhodnutí uvedla, že plnění branné povinnosti vůči vlastnímu státu a vojenská služba patří k základním státoobčanským povinnostem uznávaným i mezinárodními úmluvami. K tomu odkázala na dostupnou judikaturu NSS a uvedla, že při hodnocení splnění podmínek dle § 113 odst. 6 písm. a) zákona o pobytu cizinců vycházela z Informace MZV ČR ze dne 19. 6. 2023, čj. 114111-6/2023-MZV/LPTP, a poukázala i na to, že ve vlasti žalobce žádný vojenský konflikt neprobíhá. Navíc bylo ze zprávy MZV ČR zjištěno, že v Arménské republice existuje i možnost alternativní/civilní služby. Obavy žalobce proto neshledala za relevantní a žalobcem uváděné důvody nelze chápat jako „důvody na jeho vůli nezávislé“, pro které si nemůže opatřit cestovní doklad Arménské republiky.

IV. Jednání soudu

11. Jednání soudu konaného dne 10. 3. 2026 se zúčastnil žalobce a jeho zástupce, žalovaná se z jednání písemně omluvila.

12. Zástupce žalobce předně odkázal na argumentaci uvedenou v žalobě. Dále uvedl, že ve správním řízení nebylo zohledněno, že žalobce (a jeho bratr), jsou živiteli celé rodiny, přičemž jejich matka je vážně nemocná a otec je v invalidním důchodu. Poznamenal, že se žalobcem a členy jeho rodiny bylo vedeno i další řízení, které nakonec vyústilo v udělení trvalého pobytu jak žalobci, tak celé jeho rodině. K tomu poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2024, čj. 5 Azs 130/2024-41, a uvedl, že pokud Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že situace žalobce odůvodňuje udělení povolení k trvalému pobytu, mělo by to být zohledněno i při posuzování podmínek pro vydání cizineckého pasu.
13. Žalobce vyjádřil vděčnost za to, že mu bylo v ČR umožněno zůstat. Dále uvedl, že společně s bratrem podporuje rodinu, neboť rodiče z objektivních důvodů nepracují, a nejsou tak z ekonomického hlediska soběstační.

V. Posouzení věci krajským soudem

14. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s. Po prostudování předloženého správního spisu a projednání věci při nařízeném jednání dospěl k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu shledal důvodnou.
15. Z předloženého správního spisu vyplynulo a mezi účastníky není sporné, že žalobce pobývá na území České republiky na základě povolení k trvalému pobytu za účelem „pobyt po azylu“ s platností od 27. 1. 2025 do 20. 3. 2035. Arménii se svými rodiči a bratrem opustil v roce 2016 a následně v České republice požádal o udělení mezinárodní ochrany. Mezinárodní ochrana nebyla žalobci a ani nikomu z jeho rodinných příslušníků udělena.
16. Dne 15. 4. 2025 podal žalobce žádost o vydání cizineckého pasu podle ustanovení § 113 odst. 6 písm. a) zákona o pobytu cizinců, neboť nemá platný cestovní doklad. K důvodům žádosti uvedl, že cestovní doklad není schopen si obstarat z toho důvodu, že Arménie podmiňuje vydání cestovních dokladů u mladých mužů vykonáním povinné základní vojenské služby, kterou však žalobce nevykonával. Arménii opustil v roce 2016 se svojí rodinou a na území ČR všichni požádali o mezinárodní ochranu kvůli obavám z pronásledování kvůli novinářské činnosti matky, toho času členky Arménského národního hnutí. Žalobce si za dobu pobytu vybudoval v ČR velmi silné společenské, ekonomické i kulturní vazby a v ČR se on i celá jeho rodina integrovali, v Arménii již nemá žádné zázemí. K přetrvávající eskalaci konfliktu mezi Arménií a Ázerbájdžánem vyjádřil i obavu z ohrožení na zdraví a životě při návratu do země původu.
17. Dále jsou ve správním spise založeny informace, které správní orgán shromáždil v průběhu správního řízení, a to Informace MZV ČR ze dne 19. 6. 2023, čj. 114111-6/2023-MZV/LPTP, Arménie - základní vojenská služba; Informace MZV ČR ze dne 17. 5. 2023, čj. 112157/2023-MZV/LPTP, Arménie – situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí, a Informační přehled Rakouského Federálního úřadu pro imigraci a azyl ze dne 24. 8. 2022, Arménie – Vojenská služba a povolávání do armády.
18. Ve správním spise je mimo jiné založeno i usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2022, čj. 2 Azs 195/2021-61, kterým byla odmítnuta kasační stížnost rodiny žalobce

v řízení o udělení mezinárodní ochrany, z něhož je patrné, že nebylo shledáno, že by žalobci či jeho rodině hrozilo v zemi původu nějaké nebezpečí.

19. Dne 23. 7. 2025 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí čj. OAM-32099-11/CD-2025, ve spojení s opravným rozhodnutím ze dne 14. 8. 2025 (to spočívalo v opravě označení příslušného odstavce na věc aplikovaného ustanovení), kterým žádost žalobce o vydání cizineckého pasu zamítl pro nesplnění podmínek uvedených v § 113 odst. 6 písm. a) zákona o pobytu cizinců.
20. Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce odvolání, v němž nesouhlasil s právním posouzením správního orgánu I. stupně, neboť má zato, že doložil důvěryhodné podklady prokazující to, že mu v případě návratu do země původu hrozí výkon vojenské služby, že v arménské armádě dochází k systematické šikaně, vysoké sebevražednosti a že branci jsou vystaveni nestabilní bezpečnostní situaci v důsledku konfliktu o Náhorní Karabach. V odvolání poukázal na další zdroje, které potvrzují jím zmíněná rizika v arménské armádě (např. úmrtí mimo bojové akce, přičemž některá z nich jsou z důvodu cíleného ničení důkazů nesprávně evidovány jako sebevraždy). Žalobce rovněž uvedl, že by byl v armádě velmi pravděpodobným cílem šikany, neboť již neovládá kulturně-sociální aspekty života v Arménii, v jejichž důsledku by mohl být vystaven nelidskému a ponižujícímu zacházení ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod. Žalobce odkázal také na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 4. 2020, čj. 7 Azs 367/2019-33, který se zabýval pochybením správního orgánu týkajícím se závažnosti situace panující v arménské armádě. Podle tohoto rozhodnutí má porušení či hrozba porušení čl. 2 nebo čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod přednost před respektováním práva suverénního státu na výkon branné povinnosti. Žalobce tak má za to, že jeho možnosti k získání cestovního dokladu jsou znemožněny hrozbou porušení základních lidských práv. Dodal, že došlo k opětovnému obnovení konfliktu v Náhorním Karabachu, neboť dochází k porušování příměří a probíhají boje. Závěrem odvolání namítl, že se správní orgán I. prvního stupně nezabýval přiměřeností rozhodnutí s ohledem na jeho rodinný a soukromý život, ač se tím zabývat měl.
21. Odvolání žalobce proti zmíněnému prvostupňovému rozhodnutí následně žalovaná zamítla žalobou napadeným rozhodnutím. Z jeho odůvodnění vyplývá, že se ztotožnila se závěry správního orgánu I. stupně. Poukázala na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2022, č. j. 2 Azs 195/2021-61, z něhož vyplývá, že žalobce s ohledem na podstatnou změnu politické situace v Arménii nemá v budoucnu žádný rozumný důvod obávat se pronásledování od představitelů bývalého režimu. Žalovaná nepovažovala obavy žalobce z pronásledování jeho osoby po návratu do země původu za opodstatněné, přičemž poukázala i na to, že jeho obavy nebyly shledány jako důvodné ani v řízení o udělení mezinárodní ochrany. Zdůraznila, že plnění branné povinnosti vůči vlastnímu státu a povinná vojenská služba patří k základním státoobčanským povinnostem uznávaným i mezinárodními úmluvami.
22. Žalovaná ve svém rozhodnutí dále uvedla, že správní orgán I. stupně doplnil spisový materiál o Informaci MZV ČR ze dne 19. 6. 2023, čj. 114111-6/2023MZV/LPTP, ze které nevyplývají žádné vážné skutečnosti, které by měly vést k závěru, že obavy žalobce z návratu a následného výkonu základní vojenské služby v jeho vlasti jsou opodstatněné. Uvedla, že zpráva se zabývá mimo jiné i situací osob v odvodovém věku, které pobývaly dlouhodobě mimo Arménii a vracejí se zpět do vlasti, rovněž z ní vyplývá, že v Arménii existuje i možnost alternativní vojenské/civilní služby. V podrobnostech odkázala na

obsah této zprávy a dodala, že na území Arménie v současné době žádný válečný konflikt neprobíhá.

23. Otázku výkonu základní vojenské služby v Arménii ve vztahu k žalobci uzavřela žalovaná tak, že doplněné podklady nepotvrzují, že by byl v případě návratu do vlasti ohrožen na zdraví či na životě a není znám ani žádný konkrétní důvod, pro který by samotný výkon základní vojenské služby, která je podmínkou vydání cestovního dokladu, představoval objektivní nepřekonatelnou překážku jeho návratu. Obavy žalobce z výkonu základní vojenské služby v Arménii tak nepovažovala za relevantní „důvody na jeho vůli nezávislé“, a to ani s ohledem na aktuální bezpečnostní situaci v zemi.
24. K odvolací námitce nepřiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí žalovaná uvedla, že je nedůvodná a odkázala přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 4. 2020, čj. 7 Azs 367/2019-33. Uvedla, že skutečnost, že žalobce na území pobývá od roku 2016, má zde nejbližší rodinu i vytvořené vazby, závěr o nepřiměřenosti sama o sobě neodůvodňuje.
25. Krajský soud vycházel při posouzení žalobních námitek z následující právní úpravy.
26. Dle ustanovení § 113 odst. 6 písm. a) zákona o pobytu cizinců platí, že *cizinecký pas vydá ministerstvo na žádost cizince, který pobývá na území na základě povolení k trvalému pobytu, nemá platný cestovní doklad a doloží, že si jej nemůže nezávisle na své vůli opatřit,*
27. Dle ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), *nevyplyvá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.*
28. Podle ustanovení § 50 odst. 4 správního řádu platí, že *pokud zákon nestanoví, že některý podklad je pro správní orgán závazný, hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přiblíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci.*
29. Dle ustanovení § 68 odst. 3 věty první správního řádu platí, že *v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.*
30. Ze shora citovaného ustanovení § 113 odst. 6 písm. a) zákona o pobytu cizinců je zřejmé, že cizinecký pas lze vydat cizinci pobývajícimu na území České republiky na základě povolení k trvalému pobytu pouze tehdy, pokud nemá platný cestovní doklad a zároveň doloží, že existuje objektivní, na jeho vůli nezávislá překážka (překážky), která mu znemožňuje, aby si takový doklad opatřil. V případě absence některé z uvedených podmínek nelze cizinci cestovní doklad podle tohoto ustanovení zákona o pobytu cizinců vydat.
31. Jak je již uvedeno shora, žalobce označil za důvod, pro který si nemůže zajistit cestovní doklad Arménské republiky, obavu z návratu do vlasti a z následného výkonu základní vojenské služby, která je podmínkou vydání cestovního dokladu. V žalobě namítal, že primárně se obává možného nebezpečí po návratu do vlasti z důvodu problémů, kterým čelila jeho matka a pro které byla podána žádost o mezinárodní ochranu, a obává se i samotného výkonu základní vojenské služby v Arménii, neboť zde dochází k závažné

šikaně a týrání nováčků i většímu počtu nebojových úmrtí branců, tedy obává se možného ohrožení jeho zdraví a života.

32. Není přitom sporu o tom, že žalobce pobývá na území České republiky na základě povolení k trvalému pobytu a že nemá platný cestovní doklad, neboť jeho cestovní doklad Arménské republiky pozbyl platnosti. Na území České republiky pobývá od roku 2016, kdy spolu se svou rodinou přicestoval a požádal o mezinárodní ochranu z důvodů obav z pronásledování souvisejících s novinářskou činností jeho matky, která byla členkou Arménské národního hnutí. Žádostem jednotlivých členů rodiny o mezinárodní ochranu nebylo vyhověno. Žalobce následně získal povolení k trvalému pobytu s platností do 26. 1. 2035. Není sporu ani o tom, že vydání cestovního dokladu v Arménii je u mužů v žalobcově věku podmíněno předložením dokladu o splnění, případně splnitelnosti povinné vojenské služby.
33. Krajský soud předně konstatuje, že podle ustanovení § 75 odst. 2 s. ř. s. přezkoumává napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Současně však platí, že zjistí-li soud vady uvedené v ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., musí k nim přihlédnout z úřední povinnosti. V projednávané věci přitom dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí trpí vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů ve vztahu k otázce, zda by žalobce byl v případě výkonu branné povinnosti v Arménii vystaven nebezpečí ohrožení zdraví a života z hlediska čl. 2 nebo čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práva svobod.
34. Závěr o nesplnění podmínek stanovených v § 113 odst. 6 písm. a) zákona o pobytu cizinců založila žalovaná na úvaze, že žalobcem uváděné obavy z výkonu vojenské služby v Arménii nepředstavují důvod nezávislý na jeho vůli, pro který by si nemohl opatřit cestovní doklad. Takový závěr by však mohl obstát tehdy, pokud by byl podložen přezkoumatelnou úvahou, ze které by bylo zřejmé, jak žalovaná hodnotila podklady vztahující se k poměrům v arménské armádě ve spojitosti k žalobcem tvrzenému riziku újmy ve smyslu čl. 2 a čl. 3 Úmluvy a k individuálním okolnostem případu. Žalovaná však v odůvodnění svého rozhodnutí vycházela, resp. odkázala v podstatě pouze na Informaci MZV ČR ze dne 19. 6. 2023, čj. 114111-6/2023-MZV/LPTP, aniž by se jakkoliv vypořádala se zprávami, na které ve správním řízení poukázal žalobce. Ten poukazoval na zprávu portálu CivilNet, který se dlouhodobě věnuje bezpečnostní a obranné problematice v Arménii, a ze zprávy citoval sdělení, že v armádě v roce 2024 zemřelo nejméně 40 vojáků, z toho pouze 4 při bojových operacích, většina ostatních úmrtí byla důsledkem vražd mezi vojáky, sebevražd nebo šikan. Dále pak poukazoval na zprávu Human Right Watch (s odkazem na webové stránky), zprávu Ministerstva zahraničí USA za rok 2020, a další zprávy (k nimž rovněž uváděl zdroje), jimiž argumentoval k situaci v arménské armádě, v níž dochází k častým úmrtím mimo bojové akce, tak i k tomu, že reálně nedochází ke změně této situace. Žalovaná se v napadeném rozhodnutí k těmto podkladům nijak nevyjádřila a nevysvětlila, proč je nepovažuje za relevantní nebo za významné pro posouzení věci, příp. proč je nepokládá za věrohodné či dostatečně vypovídající. Přitom, pokud se správní orgán nevypořádá s konkrétními zdroji, na které účastník řízení poukazuje, může být jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné právě pro nedostatek důvodů (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 27. 6. 2022, čj. 55 A 15/2022-38).
35. Správní orgány přitom měly k dispozici i vlastní podklady vztahující se k otázkám vojenské služby, alternativní vojenské služby, návratu po dlouhodobém pobytu v zahraničí a ochraně před špatným zacházením, včetně informací vztahujících se k osobám dlouhodobě pobývajícím mimo Arménii. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí však není

zřejmě, proč žalovaná považovala informace obsažené zejména ve zprávě MZV ČR ze dne 19. 6. 2023 (na kterou v podstatě pouze odkázala) za postačující pro žalobcův konkrétní případ a jak tyto informace vztáhla k jeho individuální situaci. Není vůbec patrné, jak vyhodnotila nežádoucí jevy v arménské armádě ve vztahu k žalobcem prezentovaným obavám o možném ohrožení jeho zdraví a života, neboť nijak neposoudila, zda u žalobce nehrozí možnost, že bude vystaven zacházení porušujícímú čl. 2 nebo čl. 3 Úmluvy, tj. nijak nevyhodnotila, zda k nežádoucím jevům v arménské armádě dochází natolik často, že se jedná o vcelku běžný jev, a nikoli jev výjimečný, a to zejména v oblasti šikany, násilí, mučení, vražd mimo bojové akce i sebevražd. Odůvodnění napadeného rozhodnutí je v tomto směru natolik stručné, že neumožňuje přezkoumat, jakými úvahami se žalovaná při hodnocení podkladů řídila.

36. Nutno zdůraznit, že pokud je vydání cestovního dokladu podmíněno výkonem branné povinnosti, nepostačí úvahy o legitimitě této povinnosti, nýbrž je třeba posoudit, zda v konkrétním případě neexistují překážky, pro které po cizinci nelze splnění takové podmínky objektivně či spravedlivě požadovat (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 4. 2020, čj. 7 Azs 367/2019-33, dostupný na www.nssoud.cz).
37. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí je tak dána právě tím, že z něj nelze seznat úvahy, jimiž se žalovaná při hodnocení podkladů řídila, ani to, jak se vypořádala s podklady a tvrzeními, která mohla mít pro posouzení věci podstatný význam. Povinnost správního orgánu uvést v odůvodnění důvody rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, jimiž se při jejich hodnocení řídil, a způsob vypořádání návrhů a námitek účastníka přitom výslovně vyplývá z § 68 odst. 3 správního řádu.
38. K zástupcem žalobce při jednání soudu dne 10. 3. 2026 namítané nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobce (zejména tvrzení týkající se finančního zajištění rodiny, zdravotního stavu matky a invalidity otce) krajský soud konstatuje, že napadené rozhodnutí žalovaného bylo žalobci doručeno dne 29. 9. 2025. Dvouměsíční lhůta pro podání žaloby podle § 72 odst. 1 s. ř. s. tedy uplynula dnem 29. 11. 2025 (resp. 1. 12. 2025). K novým žalobním námitkám uplatněným v březnu 2026, tj. po uplynutí uvedené lhůty, proto nemohl soud v tomto soudním řízení s ohledem na znění § 71 odst. 2 s. ř. s. přihlížet.

VI. Závěr a náklady řízení

39. S ohledem na shora uvedené krajský soud výrokem I. napadené rozhodnutí žalované zrušil pro vady řízení spočívající v nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů (§ 76 odst. 1 písm. a/ s. ř. s.) a věc jí vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.). V dalším řízení bude žalovaná vázána právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Bude zejména povinna znovu a přezkoumatelně vyhodnotit již opatřené podklady ve věci (příp. je v potřebném rozsahu doplnit) a řádně se vypořádat s tvrzeními žalobce uvedenými v odvolání, přičemž zohlední též individuální okolnosti jeho případu významné pro posouzení, zda jím tvrzené okolnosti mohou ve svém souhrnu zakládat překážku, pro kterou po něm nelze spravedlivě požadovat, aby podmínku spočívající ve výkonu vojenské služby splnil.
40. Výrok II. o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Dle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci byl úspěšný žalobce, krajský soud mu proto přiznal náhradu nákladů řízení. Ty spočívaly v náhradě zaplaceného soudního poplatku ve výši 3.000 Kč a náhradě nákladů právní služby

poskytnuté advokátem, jehož odměna vychází z vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“). Ten učinil ve věci tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, sepsání žalobního návrhu a účast při jednání soudu) po 4.620 Kč (§ 9 odst. 5 advokátního tarifu), k tomu má nárok na úhradu 3 režijních paušálů po 450 Kč (§ 13 odst. 1 a 4 advokátního tarifu).

41. Zástupce žalobce soudu doložil, že je advokátní kancelář, jejíž je společníkem, je plátcem daně z přidané hodnoty, proto byla povýšena odměna a náhrady o hodnotu této daně ve výši 21 %, tj. o 3.194,10 Kč, zaokrouhleně k úhradě tedy o částku 3.194 Kč (§ 14a advokátního tarifu). Celkem tedy činí důvodně vynaložené náklady řízení žalobce před krajským soudem 21.404 Kč.
42. Krajský soud zavázal žalovanou povinností tyto prokázané náklady řízení uhradit k rukám jeho zástupce, neboť jde o advokáta (§ 149 odst. 1 občanského soudního řádu za použití § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.). Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 13. března 2026

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu